

MSJ
VOL.3 NO.3/2025

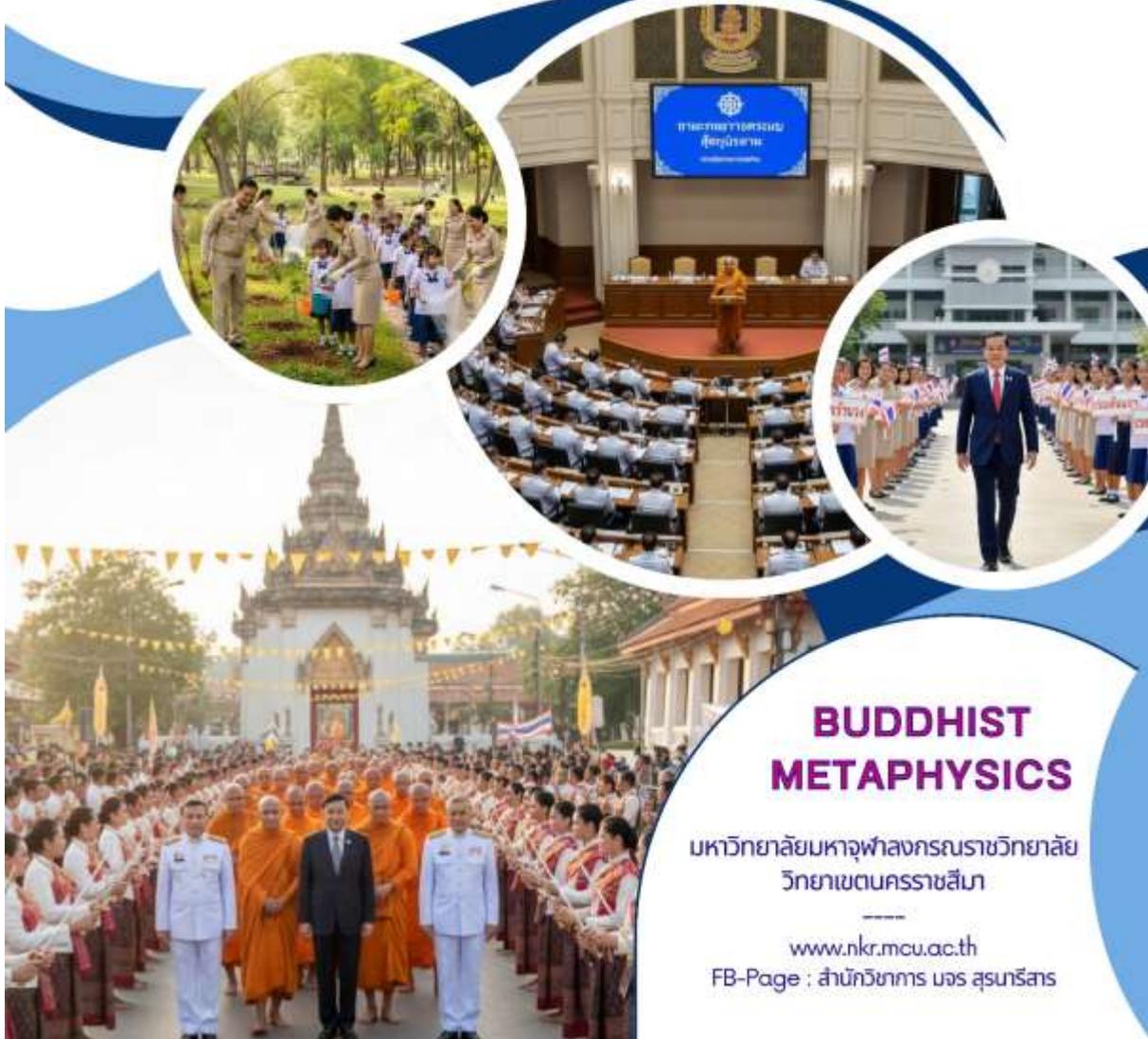
วารสาร
มจร สุรนารีสาร
MCU SURANAREE JOURNAL

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2568)

VOL.3 NO.3 (September-December 2025)

ISSN : 2985-1106 (Print)

ISSN : 3088-1382 (Online)

**BUDDHIST
METAPHYSICS**

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

www.nkr.mcu.ac.th

FB-Page : สำนักวิทยสาร มจร สุรนารีสาร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Ratchasima Campus.
www.nkr.mcu.ac.th / facebook Page: สำนักวิชาการ มจร สุรนารีสาร

วารสาร มจร สุรนารีสาร MCU Suranaree Journal

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2568) / Vol.3 No.3 (September-December 2025)

ISSN : 2985-1106 (Print) 3088-1382 (Online)

ชื่อย่อ: MSJ

ชื่อย่อสำหรับการอ้างอิง: MCU Suranaree.J.

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์

1. เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ ทางด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา จริยศาสตร์ การศึกษา และสหวิทยาการ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา และบุคคลทั่วไป
2. เพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาและศาสตร์สมัยใหม่
3. ทุกบทความจะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 3 ท่าน แบบผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แต่งไม่ทราบชื่อซึ่งกันและกัน (double-blind review)

กระบวนการพิจารณาบทความ

1. บทความที่ส่งมาตีพิมพ์ในวารสารฯ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การนำเสนอบทความอย่างเคร่งครัด
3. ระบบการอ้างอิงจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ประเภทของบทความ : บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ และหรือบทความวิจารณ์หนังสือ

ภาษาที่รับการตีพิมพ์ : ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

กำหนดการตีพิมพ์

-วารสารมีกำหนดออก 3 ฉบับต่อปี ดังนี้ ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน, ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม, ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม

นโยบายด้านลิขสิทธิ์ (Copyright Policy)

ข้อความหรือความคิดเห็นต่าง ๆ ในบทความ ถือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนบทความ ไม่ถือเป็นความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ มจร สุรนารีสาร

นโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Statement)

ชื่อและอีเมลที่กรอกไว้ในวารสารจะใช้ในกระบวนการของวารสารนี้เท่านั้น

ค่าธรรมเนียมการเผยแพร่

ยังไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมใดๆ

เจ้าของวารสาร: สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

เลขที่ 419 หมู่ที่ 7 ต.หัวทะเล อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ผู้จัดการวารสาร โทร. 064 8060 444 Line ID: 66648060444

Email. mcusuranaree@gmail.com

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศ.ดร.	อธิการบดี
พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระเทพวัชรสารบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
พระราชวัชรคุณบัณฑิต, ดร.	รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา

บรรณาธิการบริหาร:

รศ.ดร.ยุพธนา พูนเกิดมะเร็ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มจร.วิทยาเขตนครราชสีมา

บรรณาธิการ:

พระมหาสุภัทร วชิราวุธ, รศ.ดร. ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ มจร.วิทยาเขตนครราชสีมา

รองบรรณาธิการ

พระอนันต์ อภินนโท, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต

ผู้ช่วยบรรณาธิการ: นายกุลพิสิฐ ขวาทไทย นักวิชาการศึกษา (ผู้จัดการวารสาร)

ฝ่ายประสานงานและผู้ช่วยผู้จัดการวารสาร

1) นางสาวศิริพร หาญพิชัย 2) นายสมพร ไพโรกระโทก 3) นายธีรวิชัย วงษ์วีรสวรรณ

กองบรรณาธิการ

1) พระมหาเกรียงศักดิ์ อินทปญโญ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2) ศ.ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3) รศ.ดร.สุพจน์ แสงเงิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
4) รศ.ดร.สุนันท์ เสนารัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
5) ผศ.ดร.สุรพงษ์ แสงเรณู	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
6) ผศ.ดร.เกรียงไกร พินยารักษ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7) ผศ.ดร.สมชาย ดำเนิน	สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
8) ผศ.ดร.วิไลวรรณ วงศ์จินดา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
9) ดร.มัลลิกา ภูมะธน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Reviewers)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

1) พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
2) พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	บัณฑิตวิทยาลัย
3) พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ.ดร.	คณะมนุษยศาสตร์
4) พระครูปริยัติวิสุทธิบัณฑิต, ผศ. ดร.	คณะสังคมศาสตร์
5) พระปลัดระพีพัน พุทธิสาโร, ผศ.ดร.	คณะสังคมศาสตร์
6) พระครูใบฎีกาหัตถ์ กิตตินนโท, ผศ.ดร.	คณะพุทธศาสตร์
7) พระครูปริยัติสโมธาน, ดร.	คณะมนุษยศาสตร์
8) รศ.ดร.สุรพงษ์ คงสัตย์	คณะมนุษยศาสตร์
9) รศ.ดร.พรเศรษฐี วุฒิปัญญาอิสกุล	คณะสังคมศาสตร์
10) รศ.ดร.พิชิต ปุริมาตร	คณะสังคมศาสตร์
11) รศ.ดร.สิน งามประโคน	คณะสังคมศาสตร์
12) ผศ.ดร. ยุทธนา ปราณีต	คณะสังคมศาสตร์
13) ผศ.ดร.เสฐียร ทั้งทองมะดัน	คณะพุทธศาสตร์
14) ผศ.อำพร เจ็จจัน	คณะครุศาสตร์
15) ดร.ประพันธ์ นีกรระโท	คณะมนุษยศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

- พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, ผศ.ดร. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ศ.ดร.ประยงค์ แสนบูราน ผู้ทรงคุณวุฒิ (ข้าราชการบำนาญ)
- รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- รศ.ดร.ปกรณม์ สิงห์สุริยา มหาวิทยาลัยมหิดล
- รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รศ.ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว มหาวิทยาลัยศิลปากร
- รศ.ดร.วีระชัย ยศโสธร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- ผศ.ดร.มานิตย์ อรรถชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- ผศ.ดร.อาสนะ เชิดชู มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
- ผศ.ดร.ธนาภัสสร สุนธิรักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ผศ.ดร.หอมหวล บั้วระภา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ผศ.ดร.วิเชียร แสนมี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ผศ.ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ผศ.ดร.ประทีป พืชทองกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- ผศ.ดร.ชาญชัย ฤทธิร่วม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- ผศ.ดร.อรุณ ไชยนิษฐ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ดร.สุริยาจตุ สุวรรณบุบผา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
- ดร.บุญเพ็ง สิทธิวงษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทบรรณาธิการ

วารสาร มจร สุรนารีสาร ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2568) เป็นเล่มสุดท้ายแห่งปีที่บรรจบบทความทางวิชาการเกี่ยวกับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล การจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม แนวทางการส่งเสริมการนิเทศภายใน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักจักรธรรม 4 ล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งยังมีบทความเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 มาพัฒนาบุคลากร หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการต่อต้านทุจริต และการส่งเสริมการเมืองโดยพุทธวิธี ล้วนแล้วแต่มีคุณค่าต่อสังคมอย่างยิ่ง และยังมีพิเศษคือสแตปเปนวูล์ฟ ปรัชญาการดำเนินชีวิตของคน 2 ใจ

ทางกองบรรณาธิการรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณผู้แต่งทุกท่าน ที่ได้ส่งบทความอันทรงคุณค่า ทรงภูมิปัญญาพร้อมด้วยองค์ความรู้ใหม่ๆ มาร่วมเผยแพร่ในวารสาร มจร สุรนารีสาร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากท่านเป็นอย่างดีในโอกาสต่อไป

MCU Suranaree Journal, Volume 3, Issue 3 (September-December 2025), is the final issue of the year. It features academic articles on digital-age leadership, creating learning environments, ethical leadership, approaches to promoting internal supervision, and educational institution management based on the Four Wheels of Dhamma (Cakka-dhamma 4). All of these contributions are highly beneficial to the field of education and to educational administrators. In addition, the issue includes articles on applying the Four Divine Abodes (Brahmavihara 4) to personnel development, using the Four Bases of Success (Iddhipada 4) for anti-corruption efforts, and promoting politics through Buddhist approaches, all of which are of great value to society. A special feature is also included: Steppenwolf, the philosophy of living of a person with two minds.

The editorial board is greatly pleased and would like to express its sincere gratitude to all authors who have submitted valuable, insightful articles and new bodies of knowledge for publication in MCU Suranaree Journal. We sincerely hope to continue receiving your kind academic cooperation in the future.

พระมหาสุพัตร์ วชิราวุธ, รศ.ดร.

Phramaha Supat Wachirawudho, Assoc.Prof.Dr.

บรรณาธิการ / Editor in Chief

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ มจร วิทยาเขตนครราชสีมา

Office of Academic Affairs' Director, MCU NM.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	(A-G)
บทความวิจัย : Research Articles	
การศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา	1-15
A STUDY OF LEADERSHIP IN THE DIGITAL AGE OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON RATCHASIMA	
<i>ชनिया จันนอก / Chaniya Jannok</i>	
การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา	16-27
THE 21st CENTURY LEARNING ENVIRONMENT MANAGEMENT OF RATCHASIMA SCHOOL GROUP UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON RATCHASIMA	
<i>วัชร วงษ์ชัย / Wachara Wongchai</i>	
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1	28-40
THE ETHICAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS ACCORDING TO TEACHERS' PERCEPTIONS IN BUA BURAPHA EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT CENTER UNDER THE NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1	
<i>วารุณี แก้วคำ / Warunee Kaewkham</i>	
ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1	41-54
THE LEARNING LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS ACCORDING TO TEACHER'S PERCEPTIONS IN BUA BURAPHA EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT CENTER UNDER THE NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1	
<i>ผกามาศ เสาสมภพ / Phakamat Saosompop</i>	
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ในอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3	55-68
THE PARTICIPATION OF THE SCHOOL BOARD IN THE ADMINISTRATION OF THE SCHOOL IN LAHAN SAI DISTRICT, BURIRAM PROVINCE, UNDER THE OFFICE OF THE PRIMARY EDUCATION AREA 3, BURIRAM PROVINCE	
<i>จิตติกร พินิจนาม / Jittikon Pinitnam</i>	

แนวทางส่งเสริมการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1	69-82
THE GUIDELINES FOR ENHANCING INTERNAL SUPERVISION IN SCHOOLS UNDER THE NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1	
วิชุดา มณีสาร, ชุตินา พรหมพุย และ สงวนพงศ์ ชวนชม <i>Wichuda Maneesan, Chutima Prompoury and Sanguanphong Chuanchom</i>	
พุทธวิธีส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	83-95
BUDDHIST METHODS TO ENHANCING POLITICAL CULTURE TO THE PEOPLE IN DAN KHUN THOT DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE	
พระชัชวาลย์ อากาศโร, พระมหาธงชัย สุนทรธาดาโร และ พระรฤทธิ วัชรวิญญาโณ <i>Phra Chajjavan Abhakaro, Phramaha Thongchai Sundaracaro and Phra Rarit Variddhikano</i>	
บทความวิชาการ : Academic Article	
การบริหารสถานศึกษาตามหลักจักรธรรม 4	96-109
EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN LINE WITH FOUR CHAKRA-DHARMA	
มนัสชัย ดวงปัญญารัตน์, พระครูวินัยธรรุฒิชัย ชยวฑูโฒ <i>Manatchai Duangpunyarat, Phrakhravinaitorn Wutthichai Chayawuddho</i>	
พรหมวิหาร 4: เข้มทิศนำทางสู่การบริหารบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน	110-121
BRAHMAVIHARA FOUR: NAVIGATING TOWARDS SUSTAINABLE EDUCATIONAL PERSONNEL MANAGEMENT	
ปรัชญา หนูปลอด, พระครูวุฒิชัยการโกศล <i>Prachaya Nooplod, PhraKhru Wutthichai Karnkoson</i>	
อิทธิพลของหลักอิทธิบาท 4 ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อต้านทุจริต	122-130
THE INFLUENCE OF THE FOUR IDDHIPADA PRINCIPLES ON PROMOTING MORALITY AND ETHICS AMONG GOVERNMENT OFFICIALS TO COMBAT CORRUPTION	
ธีระวัฒน์ สุทธิพนธ์, พระครูวุฒิชัยการโกศล <i>Teerawat Sutthinon, Phra Khru Wutthichai Karnkoson</i>	
บทวิจารณ์หนังสือ : Book Review	
เรื่อง สเตปเปนวูล์ฟ / STEPPENWOLF	131-142
พระครูปลัดธันรบ โชติวิไล (วงศ์ษา) <i>Phrakhrupalad Thanrob Jotivamsa (Wongsa)</i>	
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้แต่ง	
แบบฟอร์มการเขียนบทความ : Template	143-153